

УДК 343.13

**ПРОБЛЕМИ НЕВІДПОВІДНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В СТАРШИХ КЛАСАХ
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ВИМОГАМ ПРОФІЛЬНИХ ВУЗІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ**

Холмянський Я.Д., доцент кафедри правознавства ВМУРОЛ, кандидат технічних наук, доцент

Проблеми невідповідності юридичної освіти в старших класах загальноосвітніх шкіл вимогам профільних Вузів є характерною проблемою для будь – якого іншого предмету. Однак, саме проблема правової освіти в середній школі є, на наш погляд, найбільш гострою. Те, що правознавство вивчається в 9 та 10 класах загальноосвітніх шкіл, а в 11 класі не вивчається, призводить до забування більшістю школярів основ правознавства на момент вступу їх до юридичних Вузів. Натомість в 11 класі загальноосвітньої школи активно вивчається історія України, всесвітня історія та предмет «Лідина і суспільство». Виходить, що держава зацікавлена у підготовці великої кількості істориків, та зовсім не зацікавлена в підготовці юристів(хоча саме юристи, ще за часів Великої французької революції, були творцями не тільки французької республіки, а й її демократичної конституції). Цьому може бути тільки одне пояснення: держава розвивається не в задекларованому напрямку побудови демократичного суспільства, а навпаки – в напрямку побудови тоталітарного суспільства, якому необхідна невеличка кількість підконтрольних владі, й працюючих на її інтереси юристів, як це було, наприклад, в Радянському Союзі. Відомо, що в демократичних суспільствах завжди існує попит на юристів, захищаючих саме законні інтереси громадян, і там не ведуться розмови про те, що, буцімто, юристів забагато, й підготовку їх у Вузах необхідно скорочувати. Політика держави на обмеження підготовки освічених юристів саме й може призвести до пригнічення основних прав і свобод, передбачених для громадян Конституцією України.

Проблемами правової освіти займалися такі видатні вчені як Недбайло П. О., Тацій В. Я , Мамутов В.К., Шемшученко Ю.С., Чувпило О.О., Запара С.І. та інші. Однак у цих працях не було вирішене питання відповідності юридичної освіти в старших класах загальноосвітніх шкіл вимогам профільних юридичних Вузів. Саме на пошуки шляхів вирішення цього питання спрямована дана наукова стаття.

Ще однією проблемою в контексті цього наукового дослідження є те, що предмет правознавства в старших в старших класах загальноосвітніх шкіл викладають вчителі історії-історики за освітою. Наслідком цього є недосконале засвоєння учнями основних постулатів і принципів юридичної науки, оскільки самі вчителі не розуміють їх так, як розуміють юристи за фахом.

Ще однією проблемою, характерною для вивчення всіх гуманітарних предметів у загальноосвітніх школах є відсутність у старшокласників навичок наукової роботи, самостійної роботи з літературою. Шкільні вчителі не можуть навчити цьому, бо в переважній більшості й самі ніколи не займалися науковою діяльністю. Навіть написання рефератів із дотриманням головних вимог до цієї початкової наукової роботи викликають у них великі ускладнення. Натомість вже на першому курсі Вузу від студентів вимагається написання наукових рефератів, участь у роботі наукових гуртків із написанням конкурсних наукових робіт, написання наукових статей, доповідей на наукових конференціях різного рівня, написання курсових робіт із дотриманням всіх вимог до наукової роботи.

З огляду на викладене вище, вважаємо, що сьогодні назріла необхідність введення в старших в старших класах загальноосвітніх шкіл предмету «Основи наукових досліджень». Для викладання цього предмету необхідно залучати досвідчених науковців-докторів і кандидатів наук, професорів і доцентів, передбачивши в державному та місцевому бюджетах певні кошти на це. Така політика, на наш погляд, дозволить у подальшому залучати до наукової роботи набагато більше студентської молоді, підвищити якість її навчання, а разом із цим підняти науку на новий якісний рівень у межах всієї держави. Те, що саме високо освічені особистості з вищою освітою, спроможні до креативної творчої діяльності будуть вирішувати успіх нашої держави в усіх галузях господарювання, освіти, науки й культури не підлягає запереченню.

Ми глибоко переконані в тому, що система освіти в сучасній державі має бути поступовою й нерозривною. Тільки в тому випадку, коли ми зуміємо максимально наблизити процес навчання в старших класах загальноосвітніх шкіл до процесу навчання на перших курсах Вузів, коли вимоги до учнів на цих етапах будуть однакові, держава зможе отримувати високоосвічених, інтелектуально розвинених, спроможних до креативу фахівців. Саме це є запорукою розвитку самої держави, побудови сучасного демократичного суспільства та підвищення якості життя населення.

Отже, пропонуємо такі шляхи розв'язання проблеми невідповідності юридичної та іншої гуманітарної освіти в старших класах загальноосвітніх шкіл вимогам профільних Вузів:

- 1) правознавство має вивчатися в 9,10 та 11 класах загальноосвітніх шкіл(бажано з розподіленням за напрямками освіти, що її обирає учень);
- 2) предмет «Правознавство» в старших класах загальноосвітніх шкіл мають викладати вчителі – юристи за освітою(для цього кількість годин із правознавства має відповідати повній ставці вчителя);
- 3) ввести в старших класах загальноосвітніх шкіл предмет «Основи наукових досліджень». Для викладання цього предмету залучати науковців-докторів і кандидатів наук, професорів і доцентів, передбачивши в

державному та місцевому бюджетах певні кошти на це.

Подальші кроки в напрямку цього наукового дослідження вбачаємо в розробці та втіленні новітніх заходів наближення вимог гуманітарної, зокрема, юридичної освіти в старших класах загальноосвітніх шкіл до вимог стандартів вищої школи, здійснення практичних заходів щодо цього наближення.

РЕЗЮМЕ

Научная статья посвящена изучению и разрешению проблем несоответствия юридического образования в старших классах общеобразовательных школ требованиям профильных высших учебных заведений.

Ключевые слова: юридическое образование, научные исследования, общеобразовательная школа, высшее учебное заведение

РЕЗЮМЕ

Наукова стаття присвячена дослідженню та розв'язанню проблем невідповідності юридичної освіти в старших класах загальноосвітніх шкіл вимогам профільних Вузів

Ключові слова: юридична освіта, наукові дослідження, загальноосвітня школа, вищий навчальний заклад

SUMMARY

The scientific article is devoted research of modern legislation about discrepancy low education in oldest class of general education school demand of university.

Key words: low education, scientific research, general education school, university